

Kustavin seurakunta

Talousarvio 2026

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

Sisällys

I	Yleisperustelut.....	2
1	Yleiskatsaus	3
1.1	Yleinen talouden kehitys	3
1.2	Seurakuntatalouksien talouden kehitys.....	4
1.3	Seurakunnan talouden katsaus.....	4
1.4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.5	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026.....	11
1.6	Henkilöstö.....	14
1.7	Talousarvion rakenne	16
1.8	Talousarvion sitovuus.....	17
II	Käyttötalousosa.....	19
2	Perustelut	19
2.1	Hallinto (pl 1).....	20
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pl 2).....	24
2.3	Hautustoimi (pl 4).....	32
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5).....	35
III	Tuloslaskelmaosa	36
1.1	Perustelut	36
1.2	Tuloslaskelmat	37
IV	Investointiosa.....	38
4.1	Perustelut	38
V	Yhteenvetotaulukko.....	40
VI	Hautainhoitorahasto	41

I Yleisperustelut

Tulevaisuuteen luottavasti

Vuonna 2025 seurakunta teki ylijäämäisen talousarvion ja sama on tilanne nyt. Veroprosentti pysyy ennallaan. Valtion yhteiskunnallisiin tehtäviin kohdistama rahoitus vähenee kahden seuraavan vuoden ajan, mikä aiheuttaa hieman korotusta hautaustoimen maksuihin. Monissa seurakunnissa korotukset ovat moninkertaisia. Seurakunnan taloudellinen tilanne on melko vakaa juuri nyt.

Toiminnassa ei kriisiytyvän seurakunnan mittareilla mitattuna ole ollut merkittäviä puutteita seurakunnan oman arvion mukaan. Kehittämistä ja yhteistyön lisäämistä naapuriseurakuntien kanssa on tehty aiempina vuosina ja tullaan jatkossakin tekemään. Seurakunta antaa kannanottonsa kolmen seurakunnan liitoksesta joulukuun 2025 loppuun mennessä. Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli käsittelee aloitetta tammikuussa 2026 ja keväällä myöhemmin kirkkohallitus, jos tuomiokapituli sitä esittää toteutettavaksi vuoden 2027 alusta.

Seurakunta varautuu kumpaankin vaihtoehtoon. Toiminta- ja taloussuunnitelma ensi vuodelle turvaa perusseurakuntatyön ja tukitoiminnot kuten tähänkin asti. Jos kirkkohallitus päättää yhdistää Kustavin, Taivassalon ja Vehmaan seurakunnat, varaudumme käymään sopimusneuvottelut tulevaisuuteen katsoen. Kirkkovaltuusto ottaa kantaa tilanteeseen, kun päätöksiä keväällä mahdollisesti tehdään.

Yhdistymishankkeet ovat värittäneet kuluvaan valtuustokautta. Olisi huojentavaa jo saada ratkaisu, jotta voitaisiin rauhassa jatkaa hyvää seurakuntatyötä, jota on tehty Kustavin ja Taivassalon seurakunnissa. Jos tähän tulee muita tahoja, tarvitaan taitoa ja tahtoa kuunnella ja etsiä yhteistä tietä.

Vuosi 2026 on kuluvan valtuustokauden viimeinen toimintavuosi. Syksyn kirkollisvaalit käydään joko oman seurakunnan vaalilautakunnan tai kolmen seurakunnan yhteisen järjestelytoimikunnan toimesta. Muutos tulee olemaan iso, jos jälkimmäinen toteutuu ja asettaa haasteita järjestelyille ja viestinnälle.

Painopisteenä on kaikissa tilanteissa seurakunnan jäsenten tukeminen hengellisessä elämässä ja vierellä kulkeminen. Tämä suunnitelma ohjaa meitä kohtaan ja vahvistamaan ihmisiä sekä uudistumaan työssämme.

Ilkka Järvinen, vt. kirkkoherra

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden nykytila on kuluvana vuonna ollut epävarma. Talouden käännettä parempaan on ennustettu jo pitkään, mutta käänteen ajankohta on siirtynyt jatkuvasti eteenpäin. Tällä on ollut suoria vaikutuksia talouskasvuun, palkkasumman muutokseen ja verokertymiin. Kesän ennusteet ennakoivat kuluvalle vuodelle 0,5–1 prosentin talouskasvua, mutta uusimmassa Suomen pankin ennusteessa (12.9.2025) kasvun arvioidaan jäävän 0,3 prosenttiin. Inflaatio, kulutajahintojen vuosimuutos, oli 0,5 % elokuussa 2025. Inflaation ennustetaan pysyvän lähellä 2 prosentin tavoitetta vuonna 2026.

Suomen talouskasvun ennustetaan vahvistuvan vähitellen vuodesta 2026 alkaen, mutta työmarkkinatilanne jatkuu vaikeana. Työttömyysasteen ennustetaan vuonna 2026 olevan 9 prosentin luokkaa. Pitkäaikaistyöttömyys uhkaa nousta hyvin korkeaksi. Työvoiman määrä kasvaa maahanmuuton lisääntyessä ja yhä useamman ikääntyvän osallistuessa työvoimaan. Työvoiman kasvu johtaa siihen, että työttömien määrän ennakoidaan laskevan vain hitaasti lähivuosina. (TEM, 20.05.2025)

Bruttokansantuote kasvaa elo- ja syyskuisten ennusteiden mukaan vuonna 2026 noin 0,5-2 prosenttia.

1.2 Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Vuonna 2024 kirkollisveroa tilitettiin yhteensä 1,055 miljardia euroa. Kirkollisveron määrä kasvoi 19,9 miljoonalla eurolla (+1,9 %) vuodesta 2023. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 tuotto kasvoi 105,2 miljoonalla eurolla (+11,3 %). Kirkollisveron määrä on nyt kasvanut kuutena peräkkäisenä vuonna, mitä ennen kirkollisveron tuotto aleni kolmena vuonna peräkkäin – rahanarvon muutos huomioiden neljänä vuonna.

Verotulot kasvoivat 206 seurakuntataloudessa (84 %) ja vähenivät 40 seurakuntataloudessa (16 %). Edellisenä vuonna kirkollisveron tuotto kasvoi 239 seurakuntataloudella (97 %) ja väheni ainoastaan 8 seurakuntataloudella (3 %). Vuodeksi 2024 kirkollisveroprosenttia korotti seitsemän ja laski kaksi seurakuntataloutta.

Vuodelle 2026 on ennustettu jälleen merkittävää kirkollisverotulojen kasvua. Kasvu on seurausta hallituksen julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteistä, joilla se pyrkii lisäämään kuntien verotuloja. Näiden toimien sivuseurauksena myös kirkollisveron tuotto paranee, koska kirkollisvero määräytyy saman veropohjan perusteella kuin kunnallisvero. FCG:n toukokuisen ennusteen mukaan verotulot nousisivat koko kirkon tasolla noin 6,7 % vuonna 2025 ja 1,7 % vuonna 2026.

1.3 Seurakunnan talouden katsaus

Kustavin seurakunta pysyi talousarvioraamissaan vuonna 2024. Tilikauden tulos oli 13 370 euroa positiivinen vuonna 2024 (91 779 euroa, 2023). Vuoden 2024 tilikauden tulos ei sisältänyt kertaluonteisia eriä. Vuodelle 2026 Kustavin seurakunta tekee ylijäämäisen talousarvion. Seurakuntatalon salaojien uusiminen on tarkoitus toteuttaa kevään 2026 aikana.

Valtion rahoitus

Hallitus on esittämässä, että evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin myönnettävää määrärahaa leikataan kertaluonteisesti 9,8 miljoonalla eurolla sekä vuonna 2026 että vuonna 2027. Valtionrahoituksen määräksi vuodelle 2026 esitetään 96 041 000 euroa. Kirkon keskusrahaston talousarviossa esitetään, että seurakunnille suoraan jaettava summa olisi 85 160 900 euroa.

Kirkolliskokous muutti valtion rahoituksen jakoperusteita marraskuussa 2024. Valtion rahoitusta seurakunnille jaettaessa käytetään jatkossa mallia, jonka painokertoimet menevät siten, että 15 prosenttia seurakuntataloudelle jaettavasta summasta perustuu seurakuntatalouden kulttuuriperintöindeksin suhteelliseen osuuteen, 15 prosenttia seurakuntatalouden edellisen vuoden vahvistettuun väkilukuun, 35 prosenttia seurakuntatalouden alueella kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon suhteelliseen osuuteen ja 35 prosenttia seurakuntatalouden alueelle haudattujen ihmisten määrän 5 vuoden liukuvaan keskiarvoon. Vuodet 2025 ja 2026 ovat siirtymävuosia, jolloin puolet seurakunnille jaettavasta rahoituksesta jaetaan aiemman euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan ja puolet uuden jakoperusteen mukaan.

Kirkkohallitus on ohjeistanut yleiskirjeessään 33/2024, että valtion rahoituksen leikkaus tulee kattaa hautaustoimen maksuja korottamalla, koska kirkollisverotottoja ei tule käyttää hautaustoimen kulujen kattamiseen. Kustavin seurakunta hyväksyi kirkkovaltuuston kokouksessa 27.10.2025 30§:ssä hautaustoimen maksut vuodelle 2026. Maksuihin tehtiin n. 10% korotus vuoden 2025 maksuihin nähden. Korotuspainetta maksuissa tulee tulevina vuosina olemaan lisääntyneestä valtionrahoituksesta huolimatta.

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Kustavin seurakunta sai kuluvana vuonna 32 916 euroa. Seurakunnan osuuden valtion rahoituksesta arvioidaan vähenevän 29 493 euroon vuonna 2026.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Kustavin seurakunnan tilanne on vakaa. Talouden mittareista tilinpäätöksessä 2024 rahavarojen riittävyys oli 439 päivää (alaraja alle 90 päivää). Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt puutteita. Vaihtuvat vt. kirkkoherran virat ovat tuoneet haasteensa, mutta yhteistyötä pyritään jatkamaan edelleen Taivassalon seurakunnan kanssa ainakin vuoden 2026 ajan. Tuomiokapitulin esitys kolmen seurakunnan liitoksesta (Kustavi, Taivassalo ja Vehmaa) tuo vuoteen 2026 luultavasti muutoksia, jos liitos toteutuu. Tällä hetkellä mikään kohta mittareista ei osoita, että Kustavin seurakunta olisi kriisiytyvä seurakunta.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2024	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio Talousarvio 2026
<p>1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	<p>Hautakirjanpidon siirtyminen Status hautakirjanpitoon on saatu valmiiksi. Kirkkoa hoidea-taan pitkäjäntei-sesti hyvin. Arvoesineiden irtaimisto on luetteloitu Basis-ohjelmaan ja arvoesineet on tuotu varastosta kirkkoon, jotka kävivät ensin museoviraston toimesta pakastuksessa.</p> <p>Kirkonkirjat ja väestökirjanpito ovat alueellisessa keskusrekisterissä. Kustavin seurakunta kuuluu Turun:n aluekeskusrekisteriin.</p>	<p>Hautausmaan hoitosuunnitelma on päivitetty kuluvan vuoden aikana.</p>	<p>Hautaukseen liittyvät maksut käydään läpi tavoitteena suosituksen mukainen hinnoittelu. Varmistetaan kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.</p> <p>Päivitetään hautaustoimen ohjesääntö.</p>
<p>2. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat 	<p>Toimielimet toimivat asianmukaisesti.</p>	<p>Seurakunnassa on ollut henkilöstön vaihtuvuutta viime ja kuluvan vuoden aikana eläk-</p>	<p>Tuomiokapitulin esitys kolmen seurakunnan liitoksesta etenee</p>

<ul style="list-style-type: none"> Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	<p>Kirkkovaaleissa on kaksi listaa ja ehdokkaita on ollut riittävästi. Kokouksia on säännöllisesti ja asioiden hoito on ollut sujuvaa.</p>	<p>keelle siirtymisen ja määräämisen kirkkoherran virkojen vuoksi. Seurakunta on kuitenkin pysynyt toimintakykyisenä, vaikkakin henkilöstövaihdokset ovat tuottaneet lisätoita muulle henkilöstölle ja luonut epävarmuutta tulevasta.</p>	<p>kirkkohallitukseen alkuvuoden 2026 aikana.</p>
<p>3. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvyn toimintakulttuuri 	<p>Seurakunta on ollut itsenäinen vuodesta 1865 alkaen. Seurakunta on osoittanut, että pieni organisaatio voi ylläpitää perustehtävät pienimuotoisesti.</p>	<p>Edellisten vuosien mukaisesti. Jäsenmäärässä on hienoista laskua, mutta siihen on varauduttu pitkäjänteisillä investoinneilla ja muulla varallisuudella.</p> <p>Jäsenmäärässä on hienoista laskua, mutta siihen on varauduttu pitkäjänteisillä investoinneilla ja muulla varallisuudella.</p> <p>Toimintakulttuuri on paikallista, henkilöstö tuttua ja helposti lähestyttävä.</p>	<p>Edellisten vuosien mukaisesti.</p>
<p>4. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> Johtamisen heikkoudet Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunni- 	<p>Johtamistehtävissä oleville viranhaltijoille järjestetään johtamiskoulutusta seurakunnan johtamistyön tueksi. Kiinteistöstrategia on päivittämättä (kiinteistökanta on jo hyvin minimissä (kirkko ja seurakuntatalo).</p>	<p>Taluspäällikkö osallistui Turun ja Tampereen arkkihiippakunnan järjestämään Jokihaikoulutukseen (Johtamiskoulutus kirkkoherroille ja seurakuntien hallinnon johdolle) 2024-2025.</p>	<p>Aikaisempien vuosien yhteistyö jatkuu Tavassalon seurakunnan kanssa. Koulutusta järjestetään koulutussuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Strategiat pyritään päivittämään arvioiden tarpeellisuus</p>

<p>telma, koulutus-suunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Yhteistyötä ja yhteisiä keskusteluja ylläpidetään niin kirkon kuin kunnan ja yhdistysten suuntaan. Yhteistyö naapuriseurakunnan Kustavin kanssa lienee laajempaa ja kustannustehokkaampaa kuin missään muussa suomalaisessa luterilaisessa seurakunnassa.</p>	<p>Kiinteistöstrategian päivittämisen tarpeellisuutta arvioidaan.</p> <p>Aikaisempien vuosien yhteistyö jatkuu Taivassalon seurakunnan kanssa.</p>	<p>johtuen seurakunnan nykyisestä tilanteesta seurakuntaliitos prosessissa.</p> <p>Valmiussuunnitelma päivitetään.</p>
<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on 3: suntio, kanttori ja kiinteistöhoitaja. Suntion työpanosta myydään Taivassalon seurakuntaan 40% ja kanttorin 50%. Kiinteistöhoitajan työaika-% on 20%. Taivassalon toimistosihteeri tuuraa tarvittaessa Kustavin suntiota. Tämän lisäksi on kausityöntekijä hautausmaalla kevästä syksyyn.</p>	<p>Henkilöstön määrä on 3. Tämän lisäksi on kausityöntekijä hautausmaalla kevästä syksyyn sekä hautausmaan kesätyöntekijä.</p> <p>Varhan lopetetua työterveyshuoltosopimuksen, on uusi lakisääteinen työterveyshuoltosopimus sovittu Mehiläisen kanssa. Sijaisuusjärjestelyt hoidetaan yhdessä Taivassalon seurakunnan kanssa.</p>	<p>Henkilöstön määrä on 3. Tämän lisäksi on kausityöntekijä hautausmaalla kevästä syksyyn sekä hautausmaan kesätyöntekijä.</p> <p>Työhyvinvointia seurataan ja pidetään kehityskeskustelut kahdesti vuodessa. Sijaisuusjärjestelyt hoidetaan yhdessä Taivassalon seurakunnan kanssa.</p> <p>Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut ja liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan määrärahaa.</p>

<p>Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit</p>	<p>TP 2024</p>	<p>Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio</p> <p>KULUVA VUOSI</p>	<p>Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio</p> <p>TALOUSARVIO 2026</p>
---	-----------------------	--	--

<p>1. Tilikauden tulos on ilman kertaluonteisia eriä negatiivinen kahdena peräkkäisenä vuotena tai kirkollisveprosentti on 2,0 tai korkeampi</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 13 370 euroa ylijäämäinen.</p>	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä talousarvion 2025 mukaan on 61 085 euroa ylijäämäinen.</p>	<p>Tilikauden tulos on 114 820 euroa ylijäämäinen. Tulos sisältää kertaluonteisia eriä 100 000 euroa (toteutettava investointi rahoitetaan edellisten tilikausien ylijäämästä).</p>
<p>2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä -luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 448 251 euroa.</p>	<p>Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää n. 550 000 euroa.</p>	<p>Ei tarvetta toimenpiteille.</p>
<p>3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.</p>	<p>Maksuvalmius on 439 päivää.</p>	<p>Maksuvalmius on yli 90 päivää.</p>	<p>Maksuvalmius on yli 90 päivää.</p>
<p>4. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuotena.</p>	<p>Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on ollut v. 2024 46%, v.2023 49 ja v.2022 49%.</p>	<p>Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.</p>	<p>Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei kasva.</p>

Kustavin seurakunta ei muodosta konsernia.

1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Kustavin kunnan asukasluku oli 970 (31.12.2024, Tilastokeskus). Kustavin seurakunnan jäsenmäärä oli 665 (31.12.2024, Kirkontilastot.fi). Vuoden takaiseen nousua jäsenkehityksessä on ollut 1,2 %. Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 661 vuonna 2030. Kustavin seurakunnan jäsenmäärä on viime vuosina ollut hyvin stabiili. Kirkkoon kuulumisaste Kustavissa on noin 68,60 % (31.12.2024).

Vuosimuutos vuodesta 2025 vuoteen 2030 (muutos vuodesta 2023).

	Jäsenet, henk.	Muutos, henk.	Muutos, %	Kirkkoon kuulumisuus, %
2025	673	2	0,4	68,9
2026	674	3	0,4	67,7
2027	674	3	0,5	66,9
2028	669	-2	-0,3	65,8
2029	668	-3	-0,5	65,1
2030	661	-10	-1,4	63,4

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman kevään verotuloennusteen mukaan vuonna 2026 verotuloja ennustetaan koko kirkon tasolla kertyvän 1,1 miljardia euroa ja kasvun vuodesta 2025 olevan noin 1,7 prosenttia. Verotulojen arvioitiin vuonna 2025 kasvavan noin 6,7 prosenttia. Arvioituun kasvuun vaikuttaa merkittävästi hallituksen julkisen talouden sopeutustoimina tekemät lakimuutokset.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2026 kirkollisveroprosentiksi 1,80. Verotuloker-tyymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti.

1.5 Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Kustavin seurakunnan missio, visio ja strategia

Kustavin seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Kustavissa. Missioimme on olla armon asialla vaativassa maailmassa. Visioimme puolestaan kannustaa meitä kohtaamaan ja vahvistamaan ihmisiä sekä uudistumaan työssämme. Toiminnassamme pyrimme siihen, että olemme avoin ja helposti lähestyttävä yhteisö, jonka toimintaan kaikkien on helppo tulla mukaan. Kohdistamme apua ja tukea heille, jotka ovat yksinäisiä, sairaita tai muuten vähäosaisia. Tuemme perheitä ja lasten kasvua kristillisten arvojen mukaiseen aikuisuuteen. Työyhteisönä ja seurakuntana suunnittelemme ja ideoimme uusia tapoja toimia, tapoja, jotka puhuttelevat ja saavat ihmisiä mukaan toimintaan lisäten yhteisöllisyyttä yksilökeskeisessä maailmassa.

Kustavin seurakunnan painopistealueet vuonna 2026

Seurakunnan painopistealueet vuonna 2026 ovat seurakuntalaisten osallistaminen ja seurakuntalaisten toiveiden ja tarpeiden tunnistaminen ja toteuttaminen. Perusseurakuntatyöstä huolehditaan tilanteessa, jossa joudutaan käymään liitosneuvotteluja Kustavin, Taivassalon ja Vehmaan seurakuntien kesken. Seurakunta huolehtii oikea-aikaisesta ja kattavasta viestinnästä neuvottelujen ja kirkollisvaalien aikana. Kustavin seurakunta jatkaa tiivistä yhteistyötä Taivassalon seurakunnan kanssa saaden säästöjä mm. henkilöstökuluissa.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraaliuteen pyritään [viiden tavoitteen](#) avulla, jotka sisältävät suosituksia toimenpiteistä.

Kustavin seurakunta on vähentänyt kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä (tavoite 1) luopumalla kaikista öljylämmitteisistä tiloista. Kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä olemme vähentäneet luopumalla tarpeettomista tiloista. Tavoitteenamme on myös vähentää hävikkiruoan määrää ja suosia lähiruokaa. Seurakunta edistää vastuullista jätehuoltoa järjestämällä asianmukaiset lajittelumahdollisuudet työpaikoille ja toimitiloihin. Tavoitteena on lisätä henkilöstön ja tilojen käyttäjien mahdollisuuksia kierrättää ja vähentää sekajätteen määrää osana kirkon hiilineutraaliustavoitteita. (tavoite 2). Noudatamme seurakunnille laadittuja vastuullisen sijoittamisen ohjeita sekä huomioimaan metsänhoidossa kestäväkehitys (tavoite 3). Vaikutamme yhteiskunnallisena toimijana ja keskustelijana (tavoite 4) toteuttamalla rippikoulut ympäristöystävällisesti ja kannustamalla nuoria ottamaan vastuuta ilmastosta. Kustavin seurakunnalla ei vielä ole ympäristödiplomia (tavoite 5), mutta tavoite on edistää prosessia eteenpäin tulevina vuosina joko itsenäisenä tai yhdistyneenä seurakuntana.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Seurakunta on luopunut turhista kiinteistöistä ja keskittänyt toimintansa kirkon ja seurakuntakodin yhteyteen. Kiinteistöstrategian päivityksen tarpeellisuutta arvioidaan vuonna 2026. Päivitystarvetta tulee pohtia ottaen huomioon mahdollinen tuleva seurakuntaliitos. Seurakunta on kuitenkin toteuttanut aiempaa strategiaa ja luopunut turhista kiinteistöistä ja panostanut välttämättömiin eli kirkkoon ja seurakuntataloon. Seurakuntatalon yhteydessä sijaitsee Kustavi-

Sali, johon mahtuu 54 hlöä ja se soveltuu hyvin erilaisten juhlien, kokousten ja tilaisuuksien pitämiseen. Kustavi-Sali palvelee koko seurakuntaa ja kuntaa.

Kustavin seurakunnan seurakuntataloon tullaan teettämään salaojien uusiminen vuonna 2026. Vanhan pankkisalin vuokrausta pyritään edistämään. Vuokrausilmoitus on ollut eri kanavissa ja myös Kustavin kunnalta on tiedusteltu monitoimitilan tarvetta. Krenan kaava-asiaa edistetään. Lisäksi kirkon paanukaton korjauksen suunnitteluun on haettu avustusta vuonna 2025. Hanketta edistetään kuluvan vuoden aikana.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Seurakunnan toimintaan liittyen on tiedossa, että talousarviovuosi 2026 voi olla seurakunnan viimeinen itsenäisenä seurakuntana, jos seurakuntaliitos Tavassalon ja Vehmaan kanssa toteutuu vuoden 2027 alusta.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit. Kustavin seurakunnassa tehdään joka kolmas vuosi riskikartoitus, jossa merkittävimmät riskit on tunnistettu ja arvioitu ja joilta suojautumiseksi on päätetty riskienhallintatoimenpiteistä. Tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan tilinpäätöksessä.

Vuoden 2026 aikana päivitetään valmiussuunnitelma. Päivitetty valmiussuunnitelma lähetetään tuomiokapituliin vuoden 2026 loppuun mennessä.

1.6 Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2024 yhteensä 6 henkilöä. Vakituudessa palvelussuhteessa oli 3 henkilöä, joista kaikki olivat osa-aikaisia. Kokoaikaista henkilöstöä ei ollut. Vakituksista naisia oli 2 ja miehiä 1. Kolme henkilöä työskenteli Taivassalon seurakunnan hallinnoimissa yhteisissä vakituksissa viroissa (kirkkoherra 40 %, diakoni 25 % ja talouspäällikkö 40 %). Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 2 henkilöä; hautausmaan kausi- ja kesätyöntekijä.

	2024
Seurakuntapapisto	0,4
Kirkkomuusikot	0,5
Diakoniatyöntekijät	0,25
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	0,4
Hautausmaatyöntekijät	0,5
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	0,8
Yhteensä	2,85

Kustavin seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Kustavin seurakunnassa on laadittu työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämiseksi koulutussuunnitelma henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämismissopimuksen mukaisesti (Kirvestes liite 12)

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Mehiläisen kanssa. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva 3kk irtisanomisajalla. Työterveyshuolto sisältää la-
kisääteisen työterveyshuollon.

Palkkaerittely

	1.1.2024-31.12.2024	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Palkat ja palkkiot	-105 704,82	-94 550,29	-87 037,71
Eläkekulut	-20 872,34	-18 681,77	-16 824,37
Muut henkilösivukulut	-3 164,96	-3 205,79	-2 678,16
Saadut henkilöstökorvaukset	0,00	112,23	508,83
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	6,46	0,04	0,00
YHTEENSÄ	-129 735,66	-116 325,58	-106 031,41
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-7 017,89	-4 283,69	-2 198,98
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-329,00	-349,88	-446,52
Työterveyshuolto	-307,75	-254,76	-73,20
YHTEENSÄ	-7 654,64	-4 888,33	-2 718,70

Yllä olevassa laskelmassa ei ole huomioitu: Taivassalon seurakunnalle maksettuja osuuksia yhteisissä viroissa toimivien henkilöiden henkilökulujen osalta (kirkkoherra 60 %, diakoni 25 % ja talouspäällikkö 40 %), nämä kulut on kirjattu palvelujen ostoihin.

Taivassalon seurakunnalta laskutettua osuutta 50 % kanttorin ja 40 % suntion työpanoksesta, joka on kirjattu korvauksiin.

Nämä erät huomioiden todelliset henkilöstökulut ovat yhteensä:

v 2024 170 276 €, **v 2023** 168 473,03 €, **v 2022** 150 177,60 €

Työssä jaksamiseen (työnohjauspalvelut ja liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan 200 euroa vakituisille ja kokoaikaisille (ml. Taivassalon osuus) työntekijöille sekä 100 euroa määräaikaisille (väh. 6kk) tai osa-aikaisille työntekijöille. Taloussuunnitelmakaudelle on sen lisäksi varattu määrärahaa yhteensä 400 euroa, kahta vuosittaista työhyvinvointiin painottuvaa virkistyspäivää varten. Vuosi 2026 on myös nykyisen valtuuston viimeinen valtuustokausi, joten valtuustokauden päättämiseen ja tarvittavaan seurakuntaliitosseminaariin varataan määrärahaa.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime aikojen seurakuntaliitosneuvotteluiden vuoksi. Jatkuva muutos

johtavissa viranhaltijoissa ja epävarmuus tulevasta ovat kuormittaneet työhyvinvointia. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon. Keinoja parantamiseen ovat muun osaamisen kehittämisen lisääminen ja jakaminen sekä tuurausten suunnittelu ennakoivasti poissaolojen varalta.

Kustavin seurakunta on panostanut ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun. Yhteistyötä on kehitetty sekä Taivassalon seurakunnan kanssa että rovastikuntatasolla, mikä on mahdollistanut resurssien joustavan käytön ja osaamisen jakamisen. Ennakoivalla suunnittelulla on turvattu yksipappisen seurakunnan papin vapaapäivien toteutuminen sekä lomasijaisjärjestelyt, mikä vahvistaa toiminnan jatkuvuutta ja henkilöstön hyvinvointia. Tämä koskee kaikkia viranhaltijoita ja työntekijöitä.

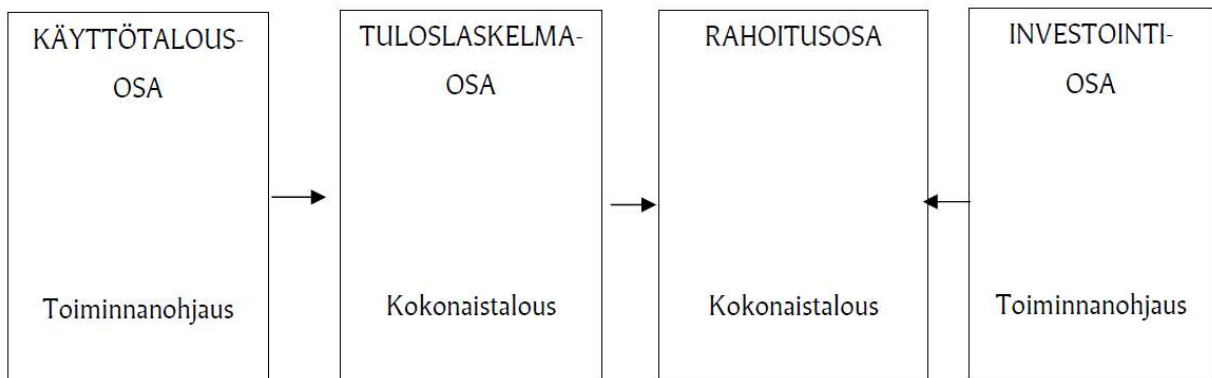
1.7 Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston talousarviossa pääluokkatasolle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston talousarviossa pääluokkatasolle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa pääluokkatasoon sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Kustavin seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Kustavin seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväalue-taso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja lasken-nalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Kustavin seurakunnan tehtäväluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuolarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1). Sitova taso/rivi on taulukoissa merkitty tummennetulla taustavärillä.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot (ulkoiset)	173 979,03	149 070,00	283 060,00	185 701,20	187 521,80
Toimintakulut (ulkoiset)	-365 711,31	-396 765,00	-417 605,14	-412 510,54	-417 530,74
Toimintakate 1	-191 732,28	-247 695,00	-134 545,14	-226 809,34	-230 008,94
Poistot ja arvonalentumiset	-45 963,68	-43 960,00	-43 960,00	-44 839,20	-45 278,80
Laskennalliset erät	-42 176,62				
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-279 872,58	-291 655,00	-178 505,14	-271 648,54	-275 287,74

Hallinto yhteensä:

2.1 Hallinto (pl 1)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
1 - Hallinto					
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 521,97		1 170,00	1 193,40	1 205,10
Korvaukset	1 359,11		1 000,00	1 020,00	1 030,00
Tuet ja avustukset	152,86		150,00	153,00	154,50
Muut toimintatuotot	10,00		20,00	20,40	20,60
Toimintakulut (ulkoiset)	-77 842,86	-80 368,00	-89 064,00	-85 286,28	-86 122,42
Henkilöstökulut	-3 870,22	-5 312,00	-6 963,00	-4 552,26	-4 596,89
Palkat ja palkkiot	-3 528,30	-5 064,00	-6 607,00	-4 291,14	-4 333,21
Henkilösivukulut	-338,90	-248,00	-356,00	-261,12	-263,68
Henkilökulujen oikaisuerät	-3,02				
Palvelujen ostot	-69 986,61	-70 930,00	-76 824,00	-76 014,48	-76 759,72
Vuokrakulut	-2 637,44	-2 319,00	-2 319,00	-2 365,38	-2 388,57
Aineet ja tarvikkeet	-1 269,90	-1 757,00	-2 908,00	-2 303,16	-2 325,74
Ostot tilikauden aikana	-1 269,90	-1 757,00	-2 908,00	-2 303,16	-2 325,74
Muut toimintakulut	-78,69	-50,00	-50,00	-51,00	-51,50
Toimintakate 1	-76 320,89	-80 368,00	-87 894,00	-84 092,88	-84 917,32
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-0,00	-80 368,00	-87 894,00	-84 092,88	-84 917,32

Hallintoelimet (101)

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

Kirkkovaltuusto

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan ylintä päätösvaltaa. Kirkkovaltuuston tehtävänä on seurakunnan perustehtävän turvaaminen hyväksymällä toiminnan tavoitteet, osoittamalla niiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit sekä valvomalla toiminnan toteutumista.

Tavoitteena on, että dialogia työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välillä vahvistetaan ja että avoimen vuorovaikutuksen kautta syntyy yhteisiä tavoit-

teita ja linjauksia seurakunnan tulevaisuuden suuntaviivoiksi. Lisäksi luottamushenkilöitä kannustetaan osallistumaan hiippakunnan järjestämiin tilaisuuksiin.

Kirkkoneuvosto

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kirkkoneuvosto on kirkkovaltuuston alainen valmistelu-, toimeenpano- ja hallintoelin. Kirkkoneuvoston tehtävät kirkkolain 10 luvun 1§: mukaisesti ovat johtaa yleisesti seurakunnan toimintaa ja edistää sen hengellistä elämää, päättää kirkolliskokouksen määräämissä rajoissa kirkollisten kirjojen käyttöön ottamisesta, johtaa seurakunnan hallintoa sekä omaisuuden hoitoa, huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja valvoa seurakunnan etua. Seurakunnan hengellistä elämää ja toimintaa koskevat asiat esittelee kirkkoherra, kun taas muut asiat esittelee talouspäällikkö.

Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä viranhaltijoiden kanssa niin, että yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on aktiivista ja luontevaa. Luottamushenkilöitä rohkaistaan osallistumaan seurakunnan toimintaan sekä luottamushenkilöille järjestettäviin hiippakunnan tilaisuuksiin.

Kirkolliset vaalit

Seurakuntavaalit järjestetään 15.11.2026 kaikissa Suomen ev.lut kirkon seurakunnissa. Vaalipäivää ennen on 3.-7.11. ennakkoäänestys. Kustavissa valitaan luottamushenkilöt kirkkovaltuustoon.

Kirkolliskokous on päättänyt, että näissä vaaleissa on käytössä sähköinen ääni-oikeusrekisteri, jonka kirkkohallitus perustaa.

Tavoitteena on vaalien hyvä hoitaminen. Varataan talousarvioon tarvittava määräraha painotuotteisiin ja viestintään.

Taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto (105)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtäväaloille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Yleishallinnon tehtävä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Tehtäväalueen kuluja ovat yleiset hallinnolliset menot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Keskeiset painopisteet ja sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Irtaimen omaisuuden luettelointi ja päivittäminen	Irtaimistoluettelo on päivitetty.	
2. Basis-järjestelmän tiedot on ajan tasalla.	Seurakunnan koko kiinteistökatu on viety Basis-järjestelmään, tiedot ja niiden luokittelut on tarkastettu.	
3. Edistämme työhyvinvointia ja työsäjäksämistä.	Kaksi työhyvinvointiin keskittyvää päivää on järjestetty ja 90 % työntekijöistä on osallistunut niihin.	
4. Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin (pl. yli 6 kk kestävä poissaolo).	Sijaisia ei ole palkattu hallinnon henkilöstön lyhytaikaisten poissaolon ajaksi.	

Perustelut haasteet/epävarmuustekijät/henkilöstöressurssit/toimitilat: Talouspäällikön sijaistaminen: hallinnolliset tehtävät kirkkoherra ja taloushallinto toimistosihteri.

Kirkonkirjojenpito (107)

Seurakunta ostaa palvelut Turun alueelliselta keskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä. Turun alueellisen keskusrekisterin yhteisjohtokunta muutetaan 1.1.2026 yhteistyöryhmäksi. Kokoonpano ja toimintaperiaate on sama kuin yhteisjohtokunnalla.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
2 - Seurakunnallinen toiminta					
Toimintatuotot (ulkoiset)	44 513,18	31 790,00	31 930,00	32 568,60	32 887,90
Korvaukset	40 981,55	30 640,00	31 080,00	31 701,60	32 012,40
Myyntituotot	2 057,00				
Maksutuotot	423,33				
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	801,30	1 150,00	850,00	867,00	875,50
Muut toimintatuotot	250,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	-122 338,00	-130 953,00	-135 604,00	-138 777,08	-141 113,62
Henkilöstökulut	-64 037,23	-69 866,00	-66 080,00	-67 401,60	-68 062,40
Palkat ja palkkiot	-51 749,31	-57 337,00	-53 240,00	-54 304,80	-54 837,20
Henkilösivukulut	-12 287,92	-12 529,00	-12 840,00	-13 096,80	-13 225,20
Palvelujen ostot	-51 177,12	-50 540,00	-61 614,00	-62 797,28	-63 388,92
Vuokrakulut					-1 000,00
Aineet ja tarvikkeet	-3 813,82	-7 197,00	-4 460,00	-5 059,20	-5 108,80
Ostot tilikauden aikana	-3 813,82	-7 197,00	-4 460,00	-5 059,20	-5 108,80
Annetut avustukset	-3 165,00	-3 200,00	-3 300,00	-3 366,00	-3 399,00
Muut toimintakulut	-144,83	-150,00	-150,00	-153,00	-154,50
Toimintakate 1	-77 824,82	-99 163,00	-103 674,00	-106 208,48	-108 225,72
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-230 559,56	-99 163,00	-103 674,00	-106 208,48	-108 225,72

Jumalanpalveluselämä 201

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kustavin seurakunnassa pidetään jumalanpalvelukset joka toisen viikon sunnuntaina. Juhla-aikoina kuten jouluna tai pääsiäisenä jumalanpalveluksia pidetään tiiviimmällä rytmillä. Sen lisäksi jumalanpalveluksia pidetään ulkona kuten merikirkot, metsäkirkot ja muut ulkoilmatapahtumat. Jumalanpalveluksia toteutetaan myös Kustavin koulun kanssa kouluvuoden rytmin mukaisesti sekä yhteistyössä kunnan varhaiskasvatuksen kanssa kouluun lähtevien siunaamiskirkossa.

Tavoitteena jumalanpalveluselämän osalta on mahdollisimman monipuolisen ja vireän jumalanpalveluselämän vaaliminen ja kehittäminen yhdessä eri ikäisten seurakuntalaisten, yhteistyötahojen, yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lisäksi suunnitteilla on kastepuun idean toteuttaminen sekä erityisjumalanpalveluksia kuten vaeltava metsämessu.

Hautaan siunaaminen (202)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Hautaan siunaamisessa vainaja siunataan haudan lepoon ylösnousemususkon, jälleennäkemisen ja taivastoivon saattelemina sekä kohdataan surevia omaisia. Hautaan siunaamiset toimitetaan Kustavin kirkossa.

Tavoitteena on, että hautaan siunaaminen sekä muistotilaisuus hoidetaan mahdollisimman hyvin. Tämä tapahtuu niin, että omaisten tapaamiseen järjestetään riittävästi aikaa niin toimituskeskustelussa kuin muistotilaisuudessa. Lisäksi on tärkeää huomioida omaisten toivomukset niin, että jokainen siunauksesta vastaava työntekijä (pappi, kanttori ja suntio) kunnioittaa niitä omassa työssään. Hyvä dialogi kaikkien hautauksiin liittyvien toimijoiden kanssa on myös keskiössä. Tarvittaessa sielunhoitoapua tarjotaan myös hautaan siunaamisen jälkeen.

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kaste, avioliittoon siunaaminen ja avioliittoon vihkiminen ovat kirkollisia toimituksia, jotka ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Kaste on sakramentti, jossa lapsi, nuori tai aikuinen liitetään kirkon jäseneksi, Kristuksen armoelmaan. Avioliittoon siunaamisessa ja avioliittoon vihkimisessä parit siunataan kolmiyhteisen Jumalan rakkauden piiriin ja heidät saatellaan arkiseen elämään Jumalan siunauksen suojassa.

Tavoitteena on hoitaa kirkolliset toimitukset mahdollisimman laadukkaasti ja moniammatillisessa yhteistyössä. Toimituskeskusteluihin varataan riittävästi aikaa. Lisäksi ihmisten toiveita kuullaan sekä kunnioitetaan ja ne huomioidaan

toimituksissa. Dialogia eri työntekijöiden kanssa pidetään yllä ja palautetta otetaan vastaan. Tavoitteena on myös hankkia kirkkoon kastepuu, johon ripustetaan jokaiselle kastetulle oma nimikoitu vene. Kastekeskustelun yhteydessä vanhemmat kirjoittavat siihen lapsen etunimen ja kastepäivän. Kasteen jälkeen perheet toivotetaan tervetulleiksi kirkkoon ripustamaan oman lapsensa vene jumalanpalveluksen yhteydessä. Kerran vuodessa Kustavin kirkossa järjestetään kastekirkko, jonne vuoden aikana kastetut vauvat perheineen kutsutaan.

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Muihin seurakuntatilaisuuksiin luetaan seurakunnan muu julkinen toiminta, joita ei ole huomioitu työalakohtaisissa talousarvioissa ja toimintasuunnitelmissa.

Tavoitteena on resurssien mukaan vastata siihen tarpeeseen, mitä eri yhteistyötoiveita kaupungin eri toimijoilla ja yhdistyksillä on. Muun muassa itsenäisyyspäivän juhla järjestetään yhteistyössä kunnan kanssa.

Tiedotus ja viestintä (210)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Viestinnän tarkoitus on huolehtia luotettavasta ja nopeasta tiedottamisesta sekä vastavuoroisesta viestinnästä niin seurakunnan työntekijöille kuin seurakuntalaisille nykyaikaisin keinoin. Viestinnän tarkoitus on vahvistaa seurakuntayhteyttä ja auttaa ihmisiä löytämään seurakunnan palvelut.

Seurakunnan toiminnasta kerrotaan ja ilmoitetaan paikallislehdissä, seurakunnan omassa Tapulin sanomat -lehdessä (ilmestyy 4–5 krt/v) sekä omilla kotisivuilla että Facebookissa. Postin palvelumuutosten myötä Tapulin sanomat -leh-

teä ei enää jaeta joka kotiin, mikä heikentää tiedotuksen saavutettavuutta. Tavoitteena on miettiä Kustavin kunnan kanssa yhteistyötä paperisen lehden postittamiseksi. Tapulin sanomat -lehti on noudettavissa Sale Majakasta, Keltaisesta puodista, Kustavi-salista sekä kirkosta ja seurakuntatoimistosta. Jumalanpalveluksia striimataan Facebookin kautta. Vastuu tiedottamisesta, viestinnästä ja niiden kehittämistä on kaikilla työntekijöillä. Seurakunnan kotisivujen siirtyminen Lukkari-sivuihin vuoden 2027 aikana.

Musiikki (220)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Musiikkitoiminnan tehtävä on palvella seurakuntalaisia ja jumalanpalveluselämää monipuolisesti musiikin keinoin. Toimitusten ja niihin liittyvien juhlatilaisuuksien musiikki suunnitellaan seurakuntalaisten kanssa yhdessä. Musiikkityön ytimessä on seurakuntalaisten musiikkitoiveiden ja jumalanpalvelusten laadukas toteuttaminen yhteistyössä eri muusikoiden kanssa. Musiikkityö toimii kiinteästi yhteistyössä muiden seurakunnan työalojen kanssa.

Tavoitteena on edistää musiikin käyttöä eri toiminnoissa ja tarjota konsertteja. Yhteistyötä tehdään paljon eri yhdistysten, musiikkiopiston, konserttijärjestäjien ja paikallisten muusikoiden kanssa. Vuosittainen soittimien huolto ja viritäminen.

Kasvatus (221)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Seurakunnan kasvatustyötä on kaikki se työ, mitä tehdään varhaiskasvatukseen eli alle kouluikäisten kanssa sekä nuorisotyö, johon sisältyy kouluikäiset lapset ja nuoret. Työn keskiössä on vahvistaa lapsen ja nuoren yhteyttä seurakunnan välillä sekä vahvistaa heidän kristillistä identiteettiään.

Kustavin seurakunta on osa paikkakunnan kasvatus- ja nuorisotoimen kokonaisuutta. Yhteistyötä tehdään päivähoidon ja yhtenäiskoulun kanssa erinäisissä

vierailuissa ja yhteisissä jumalanpalvelushetkissä. Tavoitteena on, että yhteyksiä erilaisten perheiden kanssa tiivistetään muun muassa hankkimalla kaste-puu.

Rippikoulu (235)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kirkkolain mukaisesti seurakunta järjestää rippikouluopetusta. Rippikoulu on turvallinen kasvualusta nuorelle pohtia identiteettiä ja uskoon liittyviä asioita yhdessä rippikouluohjaajien ja isosten kanssa. Rippikoulu toteutetaan yhdessä Taivassalon seurakunnan kanssa. Tarvittaessa järjestetään aikuisille aikuisrippikoulu.

Rippikoulu toteutuu puolen vuoden aikana niin, että se rakentuu rippileirijaksoa edeltävistä ennakkotapaamisista ja rippileirijaksosta. Ennakkotapaamisissa nuoret osallistuvat ryhmänä jumalanpalvelukseen ja niiden toteuttamiseen. Lisäksi niissä pureudutaan seurakunnalliseen toimintaan ja ryhmäytymiseen. Leirijakso pidetään Mansikkakarissa 1.-5.6. välisenä aikana ja konfirmaatio on 7.6. Konfirmaatiossa nuoret ovat aktiivisia: he suunnittelevat ja toteuttavat konfirmaation yhdessä työntekijöiden kanssa. Rippikoulun työntekijätiimissä ovat mukana pappi, kanttori ja isokset. Isokset ovat ympärysseurakuntien nuoria. Tavoitteena on toteuttaa rippikoulu moniammatillisesti mahdollisimman laadukkaasti Suuri ihme -Rippikoulusuunnitelma 2017 mukaisesti.

Diakonia (241)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Diakoniatyön on kokonaisvaltaista auttamistyötä, joka perustuu jakamattomaan ihmisarvoon. Se pitää sisällään taloudellisen, sosiaalisen, henkisen ja hengellisen tuen. Painopiste on perheiden, yksinäisten, ikäihmisten ja eri tavalla yhteiskunnassa syrjäytyneiden parissa tehtävä työ.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Kustavissa järjestetään säännöllistä ja satunnaista diakoniatyötä, jonka tavoitteena on tukea seurakuntalaisia arjessa, juhlahetkissä ja erityisesti silloin, kun apua tarvitaan.

1. **"Hyvää huomenta kustavilaiset" -toiminta** järjestetään maanantaisin klo 10–12 Kustavi-salissa. Tilaisuuksissa on kahvitarjoilu, jonka kustannukset ovat noin 20–25 euroa/kerta. Osallistujilta kerätään vapaaehtoinen kahvimaksu, joka tilitetään kolehtivaroin ja kattaa noin kolmasosan kustannuksista.
2. **Yhteissyntymäpäivät** järjestetään 70-, 75-, 80- ja 85-vuotiaille kustavilaisille. Kutsun saavat myös puoliset tai saattajat. Tilaisuuteen sisältyy ruokailu ja kakkukahvit. Osallistujia on vuosittain noin 40–50 henkilöä.
3. **Onnittelukirjeet ja syntymäpäivämuistamiset** toimitetaan 86-vuotiaille ja sitä vanhemmille. Lisäksi järjestetään satunnaisia syntymäpäiväkutsuja. Kustannuksia syntyy muun muassa postimaksuista ja onnittelukukista.
4. **Kustavi-kalenterit** jaetaan joululahjaksi kaikille 70 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille kustavilaisille seurakuntalaisille, työntekijöille, Jaalakodin asukkaille (22 kpl) sekä Operaatio Ruokakassin vapaaehtoisille. Kalentereita hankitaan noin 170 kappaletta Kustavin kunnalta. Jakelusta vastaavat palvelutyöryhmäläiset, ja vain harvat kalenterit postitetaan. Kustannus on noin 800 euroa.
5. **Operaatio Ruokakassin toiminta** jatkuu Kustavissa Kustavi-salissa. Seurakunta maksaa vuosimaksun (n. 150 €) ja kuukausittaiset kuljetusmaksut (2 x/kk, 55 €/kerta, yhteensä 660 €/vuosi). Diakoni hankkii lisäksi tarvittavat pakkausmateriaalit (pakastepussit, muovipussit, kertakäyttöhansikkaat). Joulun alla järjestetään kiitosruokailu ja jaetaan pieni joulukassi vapaaehtoisille. Diakonin virka-ajoja kertyy noin kaksi kertaa kuukaudessa Taivassalosta Kustaviin.

6. **Avustustoiminta** toteutetaan pääasiassa Operaatio Ruokakassin kautta. Lisäksi käytetään tuoterajattuja S-ryhmän ostokortteja satunnaiseen taloudelliseen tukemiseen. Joulupuukeräyksen (yhteistyössä Kirkkopalveluiden kanssa) tuotto, noin 800 euroa, kohdennetaan lapsiperheiden tukemiseen.
7. **Satunnaiset muut menot** sisältävät esimerkiksi Tapulikahvit kesäsunntaisin (4–5 kertaa), joissa kerätään vapaaehtoinen maksu diakonian hyväksi.

Perheneuvonta (242)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Kirkon perheneuvonnan tehtävänä on kohdata oman elämän, parisuhteen ja perhe-elämän muutoskohdissa ja kriisitilanteissa olevia ihmisiä rinnalla kulkien ja kuunnellen sielunhoidollisten ja terapeuttisen keskustelun avulla.

Kustavin seurakunta tukee perheneuvonnan tarpeissa olevia ihmisiä ohjaamalla heidät Uudenkaupungin seurakunnan perheneuvonnan pariin ja maksaa maksusitoumuksilla perheneuvonnasta.

Palveleva puhelin (244)

Palveleva Puhelin -yhteistyösopimus on Turun seurakuntayhtymän kanssa.

Sielunhoito (255)

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Sielunhoidon tehtävänä on sellaisten kohtaamisten järjestäminen, joilla on erityinen sielunhoidollinen luonne kuten esimerkiksi sururyhmätoiminta ja kahdenkeskiset luottamukselliset keskustelut.

Sielunhoidolliseen keskusteluun varataan aikaa ja akuuttien kriisien kohdassa seurakunnan työntekijät ovat käytettävissä.

Lähetys (260)*Toiminta-ajatus ja tavoitteet*

Lähetystyön tehtävänä on olla maailmalaaajuista kristikuntaa, kantaa vastuuta evankeliumin levittämisestä ja ihmisarvon säilymisestä maailmassa. Kustavin seurakunta tukee vuosittain lähetystyötä 2200 eurolla Suomen Lähetysseuran ja Suomen Merimieskirkon työn kautta.

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
4 - Hautaustoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	21 501,51	24 360,00	27 260,00	26 785,20	27 047,80
Korvaukset	11 247,87	16 630,00	16 630,00	16 962,60	17 128,90
Maksutuotot	8 608,00	7 730,00	9 630,00	9 822,60	9 918,90
Tuet ja avustukset	1 645,64				
Muut toimintatuotot			1 000,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	-68 120,56	-78 475,00	-82 262,14	-83 907,38	-84 730,00
Henkilöstökulut	-51 091,94	-54 969,00	-57 858,14	-59 015,30	-59 593,88
Palkat ja palkkiot	-40 691,80	-43 551,00	-45 385,14	-46 292,84	-46 746,69
Henkilösivukulut	-10 409,62	-11 418,00	-12 473,00	-12 722,46	-12 847,19
Henkilökulujen oikaisuerät	9,48				
Palvelujen ostot	-12 062,09	-15 670,00	-15 620,00	-15 932,40	-16 088,60
Vuokrakulut	-125,50	-200,00	-200,00	-204,00	-206,00
Aineet ja tarvikkeet	-4 721,12	-7 226,00	-8 174,00	-8 337,48	-8 419,22
Ostot tilikauden aikana	-4 721,12	-7 226,00	-8 174,00	-8 337,48	-8 419,22
Muut toimintakulut	-119,91	-410,00	-410,00	-418,20	-422,30
Toimintakate 1	-46 619,05	-54 115,00	-55 002,14	-57 122,18	-57 682,20
Poistot ja arvonalentumiset	-5 542,60	-5 540,00	-5 540,00	-5 650,80	-5 706,20
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 542,60	-5 540,00	-5 540,00	-5 650,80	-5 706,20
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-83 124,56	-59 655,00	-60 542,14	-62 772,98	-63 388,40

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla (50/50).

Hautausmaiden ylläpito (403)

Hautausmaan kunnossapitoon ja yleisten alueiden hoitoon liittyvät tehtävät määritellään kirkkojärjestyksen 3 luvun 58 §:n mukaisessa hautausmaan hoitosuunnitelmassa. Niitä ovat mm. hautausmaan puhtaanapito, yleishoitoon kuuluva nurmikon leikkaus, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautausmaiden hoito, vaarallisten muistomerkkien valvonta ja ilmoitusprosessi, puuston ja pensasaitojen istutukset ja niiden hoito sekä käytävien hoito ja talvikunnossapito.

Keskeiset painopisteet ja sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kiinteistöjen huollot tehdään säännöllisesti ja ajallaan. 2. Hautausmaakatselmuksessa todettujen tekemätöiden töiden suunnittelu ja toteutus 3. Hautausmaan lavan uusimista kartoitetaan. 4. Hautausmaan hoito hoitosuunnitelman mukaisesti.	1. Huollot tehdään ajallaan. 2. Hautausmaakatselmuksessa todettujen töiden valmistuminen. 3. Uuden puutarhajätteelle tarkoitettu lava on hankittu. 4. Hautausmaata hoidetaan hoitosuunnitelman mukaisesti.	

Hautaaminen (404)

Hautaamiseen liittyviä tehtäviä ovat hautausjärjestelyistä sopiminen, hautauslupien valvonta, haudan luovuttamiseen ja oikeuteen tulla haudatuksi hautaan liittyvät hallintotehtävät, hautakirjanpito, kuolemansyyn selvittämisestä annetun asetuksen mukaiset ilmoitukset, haudan avaaminen, peittäminen ja peruskunnostus, vainajan siirtäminen seurakunnan tiloissa ja hautausmaalla, tuhkan maahan kätkeminen sekä sirottelu.

Keskeiset painopisteet ja sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Hautojen hallinta-aikojen tarkastelu tehdään vuosittain.	Hautojen, joiden hallinta-aika on mennyt umpeen, liputetaan.	
2. Hautaus-toimen hinnoittelua on tarkistettu laskelmien pohjalta.	Hautaus-toimen hintojen tarkistus on tehty.	
3. Hautaus-toimen ohjesääntö päivitetään.	Hautaus-toimen ohjesääntö on päivitetty.	

Vainajasäilytys (406)

Kustavin seurakunnassa pyritään vaikuttamaan siihen, ettei aika kuolemasta hautamiseen muodostu liian pitkäksi. Vainajasäilytys on välttämätön hautaamiseen liittyvä palvelu. Vainajasäilytyksen käyttöaika per vainaja tullaan seuraamaan ja kiinnittämään huomiota sen pituuteen. Tulee myös arvioida, tulisiko käytöstä periä käyttömaksu. Kylmäsäilytystilojen kapasiteetti on tois-
taiseksi riittänyt tarpeeseen nähden hyvin.

Vainajasäilytykseen liittyviä tehtäviä ovat tilojen kunnossapito ja puhtaanapito, kylmälaitteiden toiminnan valvonta, vainajien siirroista sopiminen, vainajakylmiön käytön valvonta, vainajien näyttöjen järjestäminen sekä vainajien säilytystä ja siirtoja koskeva kirjanpito.

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimi yhteensä:

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
5 - Kiinteistötoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	106 442,37	92 920,00	222 700,00	125 154,00	126 381,00
Korvaukset		1 820,00			
Maksutuotot	400,00				
Vuokratuotot	94 564,87	91 100,00	87 700,00	89 454,00	90 331,00
Metsätalouden tuotot			35 000,00	35 700,00	36 050,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	800,00				
Muut toimintatuotot	10 677,50		100 000,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	-97 409,89	-106 969,00	-110 675,00	-104 539,80	-105 564,70
Henkilöstökulut	-10 736,27	-10 876,00	-11 419,00	-11 647,38	-11 761,57
Palkat ja palkkiot	-9 735,41	-8 784,00	-9 223,00	-9 407,46	-9 499,69
Henkilösivukulut	-1 000,86	-2 092,00	-2 196,00	-2 239,92	-2 261,88
Palvelujen ostot	-34 851,11	-46 633,00	-39 192,00	-34 365,84	-34 702,76
Investointi	0,00				
Aineet ja tarvikkeet	-33 196,12	-34 200,00	-41 684,00	-39 778,98	-40 168,97
Ostot tilikauden aikana	-33 196,12	-34 200,00	-41 684,00	-39 778,98	-40 168,97
Muut toimintakulut	-18 626,39	-15 260,00	-18 380,00	-18 747,60	-18 931,40
Toimintakate 1	9 032,48	-14 049,00	112 025,00	20 614,20	20 816,30
Poistot ja arvonalentumiset	-40 421,08	-38 420,00	-38 420,00	-39 188,40	-39 572,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-40 421,08	-38 420,00	-38 420,00	-39 188,40	-39 572,60
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	33 811,54	-52 469,00	73 605,00	-18 574,20	-18 756,30

Kiinteistötoimi huolehtii seurakunnan kiinteän omaisuuden hoidosta mahdollisimman hyvin ja korjaustarpeisiin nopeasti reagoiden. Kiinteistötoimen tehtävänä on tukea seurakunnallista toimintaa ylläpitämällä ja korjaamalla seurakunnan omistamia rakennuksia ja muuta kiinteää omaisuutta. Toimintaa ohjaa kirkkovaltuuston hyväksymä kiinteistöstrategia, jonka päivityksen tarpeellisuutta arvioidaan vuoden 2026 aikana. Päivitystarvetta tulee tarkastella erityisesti mahdollisen tulevan seurakuntaliitoksen näkökulmasta. Seurakunta on jo toteuttanut aiemman strategian linjauksia luopumalla tarpeettomista kiinteistöistä ja keskittämällä toimintansa kirkkoon, seurakuntataloon ja Kustavi-Saaliin. Krena-kaavan edistäminen on käynnissä, ja sen valmistelua pyritään saattamaan loppuun keväällä 2026. Lisäksi seurakunta kartoittaa maa-alueiden mahdollista myyntiä Kustavin kunnalle osana kiinteistöomaisuuden hallinnan kokonaisarviointia.

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, joka sisältää sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Kustavin seurakunnan tuloslaskelmaosan erien tulo-/menoarvioista sitovia ovat kirkollisverotuloarviot, rahastomaksut, valtionrahoitus.

Talousarvion verotuloarvio on Kirkkohallituksen tilaamaan FCG:n verotulonusteen (10.2025) mukainen. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa.

Talousarvio on suunniteltu 114 820 euroa ylijäämäiseksi. Kuluvan 2025 vuoden ylijäämäksi on budjetoitu talousarviossa 61 085 euroa. Lisätalousarviossa tehtyjen korjausten jälkeen budjetti syyskuun lopun tilanteessa ennustetaan saavan olevan 151 840 euroa ylijäämäinen huomioiden korvausten saaminen sekä verotulojen ja valtionrahoituksen kertyminen normaalisti. Tilinpäätösennusteen yksi epävarmuustekijöistä on se, ettei sote-verouudistuksen lopullista vaikutusta kuluvan vuoden verokertymään vielä tiedetä. Talousarvion 2026 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on -178 505 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätökseen nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot pysyvät lähes samana huomioiden kertaluonteiset myyntitulot pysyvistä vastaavista. Talousarvioon 2026 on varauduttu palveluiden ostoihin 9 500 euroa enemmän sekä aineisiin ja tarvikkeisiin n. 6 800 euroa. Luvut perustuvat 5

%:n korotuksiin talousarvioon 2025 nähden. Henkilöstökulujen nousuun on vaurauduttu 2,7 %:n korotuksella, joka perustuu kirkon työmarkkinalaitoksen lukiin.

1.2 Tuloslaskelmat

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	173 979,03	149 070,00	283 060,00	185 701,20	187 521,80
Korvaukset	53 588,53	49 090,00	48 710,00	49 684,20	50 171,30
Myyntituotot	2 057,00				
Maksutuotot	9 431,33	7 730,00	9 630,00	9 822,60	9 918,90
Vuokratuotot	94 564,87	91 100,00	87 700,00	89 454,00	90 331,00
Metsätalouden tuotot			35 000,00	35 700,00	36 050,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 601,30	1 150,00	850,00	867,00	875,50
Tuet ja avustukset	1 798,50		150,00	153,00	154,50
Muut toimintatuotot	10 937,50		101 020,00	20,40	20,60
Toimintakulut	-365 711,31	-396 765,00	-417 605,14	-412 510,54	-417 530,74
Henkilöstökulut	-129 735,66	-141 023,00	-142 320,14	-142 616,54	-144 014,74
Palkat ja palkkiot	-105 704,82	-114 736,00	-114 455,14	-114 296,24	-115 416,79
Henkilösivukulut	-24 037,30	-26 287,00	-27 865,00	-28 320,30	-28 597,95
Henkilökulujen oikaisuerät	6,46				
Palvelujen ostot	-168 076,93	-183 773,00	-193 250,00	-189 110,00	-190 940,00
Investointi	0,00				
Vuokrakulut	-2 762,94	-2 519,00	-2 519,00	-2 569,38	-3 594,57
Aineet ja tarvikkeet	-43 000,96	-50 380,00	-57 226,00	-55 478,82	-56 022,73
Ostot tilikauden aikana	-43 000,96	-50 380,00	-57 226,00	-55 478,82	-56 022,73
Annetut avustukset	-3 165,00	-3 200,00	-3 300,00	-3 366,00	-3 399,00
Muut toimintakulut	-18 969,82	-15 870,00	-18 990,00	-19 369,80	-19 559,70
TOIMINTAKATE	-191 732,28	-247 695,00	-134 545,14	-226 809,34	-230 008,94
Kirkollisverotulot	264 603,47	303 000,00	293 000,00	298 000,00	306 000,00
Valtionrahoitus	19 487,04	32 916,00	32 916,00	32 916,00	32 916,00
Verotuskulut	-2 905,80	-2 910,00	-2 910,00	-2 968,20	-2 997,30
Kirkon rahastomaksut	-21 456,00	-26 970,00	-22 000,00	-22 440,00	-22 660,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 661,87	-8 680,00	-7 680,00	-7 833,60	-7 910,40
Korkotuotot	5 208,71	2 200,00	3 200,00	3 264,00	3 296,00
Muut rahoitustuotot	210,00	120,00	120,00	122,40	123,60
Arvon alentumiset sijoituksista	-748,63				
Korkokulut	-13 327,35	-11 000,00	-11 000,00	-11 220,00	-11 330,00
Muut rahoituskulut	-4,60				
VUOSIKATE	59 334,56	49 661,00	158 780,86	70 864,86	75 339,36
Poistot ja arvonalentumiset	-45 963,68	-43 960,00	-43 960,00	-44 839,20	-45 278,80
Suunnitelman mukaiset poistot	-45 963,68	-43 960,00	-43 960,00	-44 839,20	-45 278,80
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	0,00		0,00	0,00	0,00
Tuotot	15 923,62		15 000,00	15 300,00	15 450,00
Kulut	-10 360,48		-10 000,00	-10 200,00	-10 300,00
Siirrot rahastosta/rahastoon	-5 563,14		-5 000,00	-5 100,00	-5 150,00
TILIKAUDEN TULOS	13 370,88	5 701,00	114 820,86	26 025,66	30 060,56
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	14 200,00				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 570,88	5 701,00	114 820,86	26 025,66	30 060,56

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Investointeihin on varattu yhteensä 110 000 euron määrärahat vuodelle 2026. Koko suunnittelukauden 2026–2028 investointien määrää ei vielä pystytä tässä vaiheessa arvioimaan.

Suunnittelukaudelle on suunniteltu kaksi investointia: Seurakuntatalon sala-
ojien uusiminen sekä kirkon paanukaton korjauksen suunnittelu. Kirkon paanukaton uusiminen on monivuotinen projekti, jonka kuluja ei pystytä vielä tässä vaiheessa arvioimaan. Tulevat investoinnit vuodelle 2026:

- Salaojien uusiminen 90 000 euroa,
- Kirkon paanukaton korjauksen suunnittelu 20 000 euroa (arvio).

Kirkon paanukaton korjauksen suunnitteluun haetaan Kirkkohallituksen avustusta kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon (ent. rakennusavustus). Päätös saadaan huhtikuussa 2026. Hanketta varten ei ole tehty investointivarausta.

Hanke on tarkoitus rahoittaa edellisten tilikausien ylijäämästä sekä kirkkohallituksen avustuksilla. Kirkon paanukaton korjaus on monivuotinen hanke. Kustavin kirkko on kirkkolailla suojeltu kirkko ja sen kunnosta huolehtiminen on tärkeää sekä seurakunnallisen toiminnan että kirkon kulttuuriperinnön säilyttämi-

sen kannalta. Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

V Yhteenvetotaulukko

Yhteenvetotaulukko sitovista eristä:

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2026
Käyttötalousosa	
toimintakate	-178 505
toimintakate (pl1) hallinto	-87 894
toimintakate (pl2) seurakunnallinen toiminta	-103 674
toimintakate (pl4) hautustoimi	-60 542
toimintakate (pl5) kiinteistötoimi	-73 605
Tuloslaskelmaosa	
Kirkollisvero	293 000
Valtionrahoitus	32 916
Keskusrahastomaksu	-22 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 680
Investointiosa	
Paanukaton korjauksen suunnittelu	-20 000
Salaojien uusiminen	-90 000
Rahoitusosa	
Ottolainauksen muutokset	-20000

VI Hautainhoitorahasto

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	15 923,62	13 600,00	13 600,00	13 872,00	14 008,00
Maksutuotot	14 277,99	13 600,00	13 600,00	13 872,00	14 008,00
Toimintakulut	-10 360,48	-12 965,00	-13 423,00	-13 691,46	-13 825,69
Henkilöstökulut	-7 386,08	-8 845,00	-9 093,00	-9 274,86	-9 365,79
Palkat ja palkkiot	-6 019,13	-7 175,00	-7 376,00	-7 523,52	-7 597,28
Henkilösivukulut	-1 366,95	-1 670,00	-1 717,00	-1 751,34	-1 768,51
Palvelujen ostot	-817,78	-1 560,00	-1 640,00	-1 672,80	-1 689,20
Aineet ja tarvikkeet	-2 156,62	-2 560,00	-2 690,00	-2 743,80	-2 770,70
Ostot tilikauden aikana	-2 156,62	-2 560,00	-2 690,00	-2 743,80	-2 770,70
TOIMINTAKATE	5 563,14	635,00	177,00	180,54	182,31
VUOSIKATE	5 563,14	635,00	177,00	180,54	182,31
TILIKAUDEN TULOS	5 563,14	635,00	177,00	180,54	182,31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 563,14	635,00	177,00	180,54	182,31